
Methode De Haan

Dyslexie is het onverwachte onvermogen van kinderen en volwassenen om adequaat te spellen en te lezen. Onverwacht omdat op basis van intelligentietests mag worden aangenomen dat de dyslecticus zich deze vaardigheden eigen moet kunnen maken.

Er wordt veel onderzoek gedaan naar oorzaken en behandelmethode voor dyslexie. Vorig jaar verscheen *Taalstoornissen*, een cahier uit de reeks 'Bio-wetenschappen en maatschappij', waarin een overzicht wordt gegeven van dit onderzoek en de resultaten. Hersenonderzoek heeft veel omtrent de oorzaken van dyslexie duidelijk gemaakt, maar nog meer vragen blijven onbeantwoord. Er worden verschillende vormen van dyslexie onderscheiden, met elk een eigen behandelmethode. Deze behandelingen zijn vaak bijzonder intensief zonder dat resultaat gegarandeerd kan worden.

Dr. Willem J. de Haan, neerlandicus, vaart een geheel eigen koers in de bestrijding van dyslexie. De door hem ontwikkelde Methode De Haan neemt de spellingregels en de taaluitingen van de dyslecticus als uitgangspunt. De Haan heeft geprobeerd de spelling van het Nederlands in eenduidige regels samen te brengen. Iedereen met een normale intelligentie kan leren spellen, is zijn uitgangspunt, alleen het tempo en de wijze waarop men leert verschilt en moet worden bijgestuurd.

De Methode De Haan is omstreden, omdat De Haan niet geïnteresseerd is in de oorzaken van dyslexie en meent met één aanpak iedereen te kunnen helpen.

In dit nummer besteedt *Moer* in drie artikelen aandacht aan de Methode De Haan. Allereerst komt Willem J. de Haan zelf aan het woord. Hij beschrijft in grote lijnen zijn cursus 'remedial teacher lezen en spellen' met de spellingmethode die hij sinds 1965 in samenspraak met zijn dyslectische leerlingen ontwikkelde.

Tijdens de cursus leren remedial teachers, taal-leerkrachten, docenten uit het basisonderwijs en voortgezet onderwijs (in de terminologie van De Haan: (taak)leerkracht) de lees- en spellingproblemen van de leerlingen in de basisschool, in het voortgezet onderwijs en in het onderwijs voor volwassenen behandelen volgens de Methode De Haan. De methode is gestoeld op één wekelijks dictee of één dagelijkse zin, zodat men de dictees in de bestaande methoden hiervoor kan gebruiken. Opvallend is dat alleen de fouten in het dictee of in de zin van taalregels worden voorzien. Dat wil zeggen, dat de leerlingen geheel bepalend zijn voor de didactische werkwijze.

Cursisten van De Haan passen zijn methode toe in het onderwijs. Eén van die cursisten is Jan de Frankrijker, docent in het basisonderwijs. Hij doet verslag van zijn ervaringen met de methode in het basisonderwijs, waarbij hij speciaal de vorderingen van één leerling beschrijft.

Tenslotte bespreken drs. Willemien Tak en drs. Ietje Erkens de methode. Beiden zijn werkzaam op het Centrum voor Taalleerproblemen van de Vrije Universiteit Amsterdam. Ze stellen dat de Methode De Haan zich slechts op één aspect van dyslexie richt: de spelling. Vervolgens leggen ze uit hoe de aanpak van spellingproblemen er volgens hen uit zou moeten zien, en vergelijken dit met de Methode De Haan.

Met deze drie artikelen heeft de redactie van *Moer* een bijdrage willen leveren aan de discussie rond de bestrijding van dyslexie en de Methode De Haan een eerlijke kans willen geven.

We hopen dat de volgende artikelen aantonen dat een dyslectisch kind een volwaardige, persoonlijke aanpak verdient, vaak voor de duur van enkele jaren. Of de Methode De Haan daarvoor geschikt is, dient de lezer zelf te bepalen.

Literatuur

- Koster, J. e.a., *Taalstoornissen, Cahiers Bio-Wetenschappen en Maatschappij*, jrg. 17, no. 3, Utrecht oktober 1994.